

ANALIZA BILANSA

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 35

BEOGRAD, 29 AVGUST 1936.

GODINA VIII

Sadržaj:

Местна хранилница љубљанска, Љубљана
Југословенске текстилне творнице Маутнер д. д., Љубљана — Загреб
Зелинска дионичка штедиона, Св. Иван Зелина

МЕСТНА ХРАНИЛНИЦА ЉУБЉАНСКА, ЉУБЉАНА

Као што је познато, банкарска криза није захватила само акционарске новчане заводе, него и јавно-правне установе. Читав низ општинских штедионица био је приморан да затражи заштиту. Велика је грешка, да се је то дозволило. Можда једна од највећих које су код нас учињене за време банкарске кризе. Да се је више водило рачуна о изградњи новчане организације, ова криза се могла чак искористити у правцу ојачања самоуправних новчаних установа. Уместо да је држава одмах у почетку кризе убедљиво доказала јавности, да ће јавно-правни новчани заводи бити у стању да врате поверене им улоге, она је општинске штедионице углавном препустила судбини као и наше приватно банкарство. Разуме се да је при таквој ситуацији, а с обзиром на тадање немогуће прилике и панично подизање улога, и за многе комуналне штедионице тражење заштите постало неизбежно.

Као што се је криза нашег приватног банкарства могла брзо и без много штете излечити, да се дало само пар стотина милиона у право време, тако се је вероватно могла отклонити и свака опасност од јавно-правних кредитних установа, да се је са меродавне стране донела одлука да држава преузима гаранцију за њихове обавезе. Сигурно је да бисмо после такве одлуке могли код тих завода можда и подвостручити улоге. Како се то, на жалост, није учинило, повлачење улога је тешко погодило и комуналне штедионице, подигнути улози су тезаурирани или нерационално пласирани, а привреда је остала без потребних кредитних извора.

Заштитом су се морале послужити и наше две највеће општинске штедионице: загребачка и љубљанска. Крајем 1931 године Љубљанска местна хранилница има готово исти износ улога као и Загребачка градска штедионица, а обе заједно располажу огромним износом од једне милијарде динара улога. После тога долази период опадања, који је још појачан одредбама о заштити земљорадника, максимирању каматних стопа итд. Све што је од стране државе досад урађено у циљу санације комуналних штедионица своди се на веома платонске мере које нису биле нимало ефикасне. Међутим, штедионице су из сопствених снага приступиле лечењу. Код загребачке градске штедионице прилике су се већ толико средиле, да се она крајем прошле године одрекла заштите и данас ради опет сасвим нормално. Љубљанска местна хранилница није то, додуше, још учинила, али је ипак највеће тешкоће већ пребродила, а има већ припремљен и план за дефинитивну санацију. Управа вели у свом последњем извештају, да су у току извесни преговори, који оправдавају наду да ће се у 1936 у том погледу моћи да учини велик корак напред.

У наредној табlici доносимо главне билансне позиције Љубљанске местне хранилнице за четири последње године. Односне цифре нам најбоље илуструју значење и

финансијску снагу овог комуналног новчаног завода, као и тешкоће с којима се он последњих година морао борити. Биланс за 1935 показује да су се прилике побољшале. Одлив улога је мањи него у 1934, а нови улози су знатно порасли, што значи, да се и поверење улагача нагло враћа.

Рачун изравнања

Актива	1932.	1933.	1934.	1935.
	у хиљадама динара			
Хипотекарни зајмови	42.624	37.083	32.302	28.059
Општински зајмови	124.359	120.590	126.193	123.321
Менице	6.123	5.601	3.300	3.180
Текући рачуни	242.124	229.226	198.918	187.659
Кредитно друштво	—	6.478	6.614	6.875
Новчани заводи	15.024	12.261	16.397	21.827
Хартије од вредности	27.174	30.241	32.223	30.958
Благајна	496	1.063	1.235	2.035
Непокретности	10.791	16.629	10.383	10.467
Прелазни рач. камата	—	3.178	5.880	7.465
Разна актива	—	1.333	1.107	1.315
Пасива				
Улошци	446.292	424.619	407.497	392.727
Ломбард	2.150	1.154	1.636	686
Реесконт	12.123	11.601	8.982	8.732
Разни повериоци	—	762	1.452	1.669
Прелазни фонд	—	—	645	613
Пензионни фонд	1.100	1.100	2.100	5.100
Резервни фондови	10.612	11.112	11.514	12.525
Добитак	850	402	1.011	1.198
Збир биланса	476.247	451.515	434.837	423.161

У 1930 години, која је била последња нормална, збир биланса је био 475 милиона, а улози су тада износили равно 450 милиона динара. И у 1931 прилив улога био је знатан тако да су они крајем те године износили 479 милиона, а збир биланса се био попео на 506 милиона динара. До краја 1935 он је постепено сведен на 423 милиона, првенствено због одлива улога, који претстављају преко 90% обртног капитала штедионице и који су подељени у две групе: у улоге на штедне књижице и улоге по текућим рачунима. Последњих година имали смо следеће стање (крајем сваке године):

Улози	1931	1932	1933	1934	1935
	у милионима динара				
На књижице	160,1	152,4	143,2	136,3	131,3
По тек. рач.	318,9	293,9	281,4	271,2	261,4
Укупно	479,0	446,3	424,6	407,5	392,7
Одлив per saldo (+29,0)		32,7	21,7	17,1	14,8

Као што се види, одлив улога је per saldo сваке године мањи. Он и не изгледа нарочито велик, али стварне исплате су биле знатно веће. Из горње таблице се то не

види, јер су оне једним делом компензиране укапиталисаном каматом и новим уложима. Тако је, на пример, одлив улога у 1932 години *per saldo* 32,7 милиона, док је стварни вишак исплате над уплатама износио 56,8 милиона. Разлика од 24,1 милиона претставља укапиталисану камату. Како је Љубљанска местна хранилница под режимом заштите од почетка 1933, необично је информативно кретање исплата, нових улога и укапиталисане камате у току ове три последње године. Односни подаци овако изгледају (у милионима динара):

	1933.	1934.	1935.	Укупно
Нови улози	59,0	45,2	58,2	162,4
Укапитал. камата	21,6	17,1	14,8	53,5
Укупно	80,6	62,3	73,0	215,9
Исплаћени улози	102,3	79,4	87,8	269,5
Одлив <i>per saldo</i>	21,7	17,1	14,8	53,6

Под режимом заштите је исплаћено 269,5 милиона динара. То доказује да су биле сасвим неоправдане тврдње о недовољном ликвидитету. Нови улози од 162,4 милиона динара у току последње три године доказују нам с друге стране, да је Местна хранилница упркос заштити успела да поново врати поверење улагача.

Крајем 1935 укупни улози износе 392,7 милиона. Од тога отпада 69,7 милиона динара на нове улошке, односно на ослобођене и неподигнуте старе, за које не постоје никаква ограничења. У односу на претходну годину нови улози су више него удвостручени. Благодарети томе Местна хранилница је могла да одобри и доста нових краткорочних кредита. Њихов салдо крајем 1935 износи 14,6 милиона динара.

Интересантна је и структура улога. Они по текућим рачунима су скоро за 100% већи од улога на књижице. Крајем 1935 било је 36.778 књижица, тако да је просечна висина улога 3.570 динара. Улога по текућим рачунима има 5.326, што значи да је просечан улог 49.085 динара. То значи даље да се међу улагачима по тек. рач. налазе и разне веће фирме и провинцијске штедионице, које су Љубљанску местну хранилницу сматрале као неку врсту жироцентрале.

Остале позиције у пасиви су без нарочитог значаја. Једино треба споменути резервне фондове, који претстављају истовремено и капитал штедионице. Крајем 1935 дотирана им је и целокупна прошлогодишња чиста добит, тако да износе 12,5 милиона, док су пре банкарске кризе у 1930 били само 6,8 милиона.

Одлив туђих средстава био је пресудан и за целокупну пословну политику штедионице за време последњих година. Због сужавања пасиве највише су смањени активни текући рачуни, са 263,3 милиона у 1931 на 187,6 милиона крајем 1935. У истом раздобљу хипотекарни зајмови су смањени са 48 на 28 милиона, а менични са 10 на 3 милиона. Иначе, прошле године је есконтовано нових меница за 34,2 милиона, а наплаћено за 34,3 милиона. Општински зајмови су чак и порасли, са 103 у 1931 на 124 у 1932. После тога су се слабо мењали и крајем 1935 износе 123 милиона. Позиција „кредитно друштво”, преко које се књиже ситнији кредити одобрили занатлијама и мањим трговцима остала је готово непромењена са 6,8 милиона.

Одмах расположива готовина Местне хранилнице износи крајем 1935 године 18,48 милиона, од чега се налази у благајни 2,03 милиона, а код новчаних завода 16,45 милиона. Ако томе још додамо и портфељ хартија од вредности, који износи 30,95 милиона, ликвидна средства износе 49,4 милиона, а то је 12,5% свих улога. Ликвидитет ће се у знатној мери још и поправити, када општина закључи пројектовани зајам и врати штедионици свој дуг који износи, као што смо видели, 123 милиона динара, односно 29% обртног капитала. Иначе, највећи део обртног

капитала (46%) пласиран је у текуће рачуне, који су само врло незнатним делом стварно замрзнути.

Бруто приходи штедионице износили су у 1935 години 28,2 милиона, од чега отпада на камате 27,6 милиона. Расходи износе 19,34 милиона, и то пасивна камата 16,11 милиона, управни трошкови 2,62 милиона и пореза 700 хиљада динара. На тај начин вишак прихода над расходима износи 8,8 милиона. Он је овако употребљен: за отпис дубиоза 3,19 милиона, за отпис намештаја и непокретности 336 хиљада, отпис курсне разлике хартија од вредности 1,18 милиона, за дотацију пензионом фонду 3 милиона, а остатак од 1,1 милион као чиста добит дотиран је резервном фонду. Знатни отписи сумњивих потраживања су доказ ригорозног билансирања. За последње три године отписано је око 20 милиона.

Према писању „Словенца” у бројевима од 7 и 8 о. м. Државна хипотекарна банка је општини Љубљани доделила кредит од 30 мил. дин. под условом да општина исплати свој дуг Местној хранилници. Затим љубљанска општина намерава да издаје заложице које би понудила да би и на тај начин смањила односно исплатила свој дуг. Ако би ови планови успели, Местна хранилница би одједаред постала ликвидна, пошто је дуг Љубљанске општине највећа позиција која се засад мора сматрати замрзнутом.

У управи су г.г.: д-р Камушић Јосип, претседник; Ројина Антон, потпретседник; д-р Дробнић Иван, д-р Клинар Томаж, д-р Житко Станислав, д-р Корун Милан, Зајец Албин, Агнола Антон, Бабник Антон, Баховец Јосип, Борштнар Франц, Черне Франц, Герзинић Антон, Јован Јанко, Краф Иван, Новак Франц, Стојец Рајко. Владин комесар је г. д-р Хубад Јосип, а комесар мин. трг. и инд. г. д-р Вртак Иван.

ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ТЕКСТИЛНЕ ТВОРНИЦЕ МАУТНЕР Д. Д., ЉУБЉАНА — ЗАГРЕБ

Маутнерове фабрике улазе у ред наших највећих текстилних предузећа. Оне су концентрисане у Словенацкој, и то: предоница у Литији, а ткаоница у Св. Павлу код Преболда. У овим фабрикама запослено је преко хиљаду радника. У 1929 је прикључена концерну Југословенских Маутнерових фабрика још и фабрика тепиха. Најзад, у 1934 години подигнута је и нова најмодернија текстилна штампарија, са три ролоа, која је прикључена ткачници у Св. Павлу код Преболда. Иначе, Маутнерове фабрике не долазе само у ред наших највећих, већ такође и у ред наших најстаријих текстилних предузећа. До 1922 оне су биле саставни део једног од највећих индустријских концерна бивше Аустроугарске »Vereinigte Oesterreichische Textilindustrie A. G., Wien», који је имао своје фабрике готово у читавој бившој монархији. 1923 године основано је национализирано Југословенско Маутнер д. д., које је преузело фабрике бечког Маутнера које су се налазиле на територији Југославије. Развитак национализованог предузећа је био повољан. Техника постројења су знатно проширена и потпуно модернизована.

Приликом национализације главница је била утврђена са 10 милиона. У 1927 години — саобразно законским прописима о валоризацији — извршена је валоризација инвестиција. У вези с тим један део добивене рачунске добити употребљен је за повишење главнице на 20 милиона, а акције су том приликом прежигосане од 100 на 200 динара номиналне вредности. У 1929 билансирале су Маутнерове фабрике са 125 милиона динара, а познато је да ми имамо само неколико текстилних предузећа која

билансирају са преко 100 милиона. Додуше, крајем 1935 и збир биланса Југословенских текстилних творница Маутнер д. д. износи само 75,5 милиона динара. Али то не значи, да је у међувремену и фабрични обртни капитал опао за 50 милиона. Измењен је начин билансирања. До 1932 у пасиви биланса јављао се амортизациони фонд, а у току последње три године амортизација се врши непосредно — смањивањем набавне вредности инвестиција у активи. Да то није урађено, збир биланса био би и крајем прошле године око 106 милиона динара.

У погледу рада Маутнерових фабрика у 1935 години даје нам пословни извештај Управног одбора врло интересантна саопштења. Управа вели да су фабрике предузећа у првом полгођу 1935 биле сразмерно доста слабо запослене. У другом полгођу прилике су се знатно поправили. Због санкција престао је увоз пређе из Италије, тако да је тражња за домаћом пређом порасла. У вези с тим и предионица у Литији могла је да потпуно искористи свој капацитет. Ткачнице и текстилна штампарија биле су у другом полгођу такође знатно боље запослене. Пласман производа штампарије био је врло повољан.

Као што се види, санкције према Италији имале су и једну добру страну, пошто су привремено ослободиле нашу текстилну индустрију од талијанске конкуренције. Међутим, оне су имале и рђавих страна. Пре свега, због престанка извоза у Италију, куповна снага становништва је у појединим крајевима и даље била у опадању, тако да је то морало имати утицаја и на продају производа текстилних фабрика. Затим су се јавиле и тешкоће око набавке сировина, јер је потребни памук раније увожен првенствено преко Трста, нарочито за текстилну индустрију у Словеначкој. Делом у вези са санкцијама, а делом због пораста цена на светском тржишту, порасла је и цена памука, тако да су и предионице биле приморане да повисе цену предива. Најзад, пред крај 1935 порасли су и курсеви слободних девиза, које су текстилној индустрији потребне ради набавке сировина. Све ове тешкоће имале су за последицу, да се прошле године наша текстилна индустрија углавном није могла користити неоспорним оживљавањем привреде у мери, у којој се то могло очекивати.

Југословенске текстилне творнице Маутнер д. д. завршиле су 1935 пословну годину ипак са доста повољним резултатом, што је омогућило исплату дивиденде од 9%. Предузеће је у финансијском погледу одлично фундирано. То нам показује и доња таблица, у којој смо упоредили главне билансне позиције за неколико последњих година. Добијамо следећу слику:

Рачун изравнања

Актива	1932	1933	1934	1935
	у хиљадама динара			
Уређај фабрике :				
Земљишта	906	906	946	946
Зграде	25.364	25.364	28.434	28.841
Машине	21.430	21.744	29.470	29.621
Инвентар	2.641	2.632	3.499	3.595
Текстилна штампарија	—	—	—	168
Инвестиције укупно	50.341	50.646	62.349	63.171
Одбивши фонд аморт.	—	23.237	26.739	30.239
Остаје вредн. инвестиција	50.341	27.408	35.611	32.932
Дужници	12.300	10.729	11.129	13.617
Хартије од вредности	229	229	229	229
Залихе	28.938	28.013	22.249	26.277
Благајна	2.503	2.243	821	2.462

Пасива

Главница	20.000	20.000	20.000	20.000
Резервни фондови	6.950	7.100	8.450	9.947
Потпорни раднички фонд	300	300	300	300
Амортизациони фонд	19.929	—	—	—
Повериоци	45.157	39.449	39.569	42.728
Чиста добит	1.690	1.773	1.719	2.542
Збир биланса	94.025	68.622	70.038	75.517

Прво да погледамо пасиву. Крајем 1935 сопствена средства износе скоро 30 милиона, од чега отпада на главницу 20 милиона и на резервне фондове 9,94 милиона динара. У односу на 1934 фондови су већи за 1 и по милион динара, а према 1932 већи су за 3 милиона. Ако сопственим средствима као што су исказани у пасиви биланса додамо још и вредност амортизационог фонда, који је у активи одбијен од вредности инвестиција, видимо да укупна сопствена средства износе у ствари преко 60 милиона динара, према 43 милиона туђих средстава. Туђа средства исказана су у две позиције, и то: потпорни раднички фонд који износи 300 хиљада и повериоци са 42,7 милиона динара. Према 1933 или 1934, повериоци су у 1935 за нешто изнад 3 милиона већи, али су у односу на 1932 за 2,5 милиона мањи. Крајем 1928 повериоци су били 95 милиона, односно за 100% више него крајем прошле године. Док су 1928 туђа средства била за око 3 пута већа од сопствених, у 1935 сопствена су за око један и по пута већа од туђих. Изгледа да су повериоци и у току 1935 били знатно већи него на крају те године, јер је за њихову употребу предузеће платило на име камата у 1935 години 4,85 милиона према 3,8 милиона у 1934.

У активи видимо да су земљишта, зграде, машине и инвентар билансирани са 63 милиона, односно одбивши фонд амортизације од 30,2 милиона — са 32,9 милиона динара. То значи да су инвестиције само за око 3 милиона веће од сопствених средстава, односно да су готово све инвестиције покривене сопственим средствима. У 1935 није било много нових инвестиција. Позиција зграда повећана је са 28,4 на 28,8 милиона, машине са 29,47 на 29,62 милиона, а инвентар са 3,49 на 3,59 милиона. Укупно повећање инвестиција у 1935 износи само 822 хиљаде динара. Међутим, у претходној години инвестиције су биле повећане за око 12 милиона динара. То је првенствено изазвано увођењем штампарског одељења.

Дужници, који су 1930 године били 29 милиона, редуцирани су до краја 1933 на 10,7 милиона. У току 1934 мало су повећани, на 11,13 милиона, а крајем 1935 они износе 13,6 милиона. Поновни постепени пораст дужника долази вероватно отуда, што су се прилике у погледу кредитовања такође коначно мало поправиле.

Залихе робе и сировина износе 26,27 милиона према 22,25 милиона у 1934. Једним делом то је последица пораста цена, а другим делом то мора бити у вези са извесним повећањем производње. Али треба имати у виду, да су залихе у 1932 и 1933 биле ипак нешто веће од оних крајем 1935. То значи да је кретање залиха у 1935 сасвим нормално.

Рачуни губитка и добитка овако изгледају:

Расходи	1932	1933	1934	1935
	у хиљадама динара			
Трошкови	5.183	5.514	5.254	5.260
Камата	3.375	4.488	3.800	4.856
Порези	3.445	4.324	3.703	4.874
Течајне разлике	—	—	—	2.561
Дубиозна потраживања	—	—	—	175
Амортизација	3.276	3.309	3.501	3.501
Добит	1.690	1.773	1.719	2.542

Приходи				
Пренос добити	298	316	399	344
Производња	16.671	19.092	18.138	23.189
Остали приходи	—	—	—	236
Збир прихода или расхода	16.969	19.408	18.538	23.769

Приход од производње износи 23 милиона и већи је за 5 милиона него у претходној години. Иначе, треба напоменути да је приход од производње у 1935 години био већи него ма када раније. То је последица проширења производње и увођења нових производних грана. Али, у томе се свакако огледа и повољан успех рационализације и чињенице да су режије и производња прилагођене садашњим приликама.

Трошкови у 1935 су у односу на претходну годину остали готово непромењени са 5,26 милиона динара, а према 1933 су за око 250 хиљада динара мањи. У 1931 години трошкови су износили 5,9 милиона, односно били су чак за око 650 хиљада већи него у 1935. То указује на ригорозну штедњу. На име камате исплаћено је у 1935 години 4,85 милиона према 3,80 милиона у 1934. Повишење долази отуда што се предузеће у току прошле године више служило кредитима. Иначе, није вероватно да је у 1935 каматна стопа за искоришћене кредите повећана. У 1935 су и порези знатно већи него ранијих година. Они износе 4,87 милиона према 3,7 милиона у 1934 години. Амортизација је остала непромењена са 3,5 милиона. То није много, ако се узме у обзир да набавна вредност инвестиција износи преко 63 милиона динара.

Чиста добит достигла је 2 милиона 542 хиљаде и већа је за око 800 хиљада него у 1932, 1933 или 1934. Она је овако подељена: на име 9% дивиденде 1,8 милион, гантијема 105 хиљада, резервном фонду 150 хиљада, а остаток од 487 хиљада пренет је на нови рачун. У току претходне две године дивиденда није дељена. Уместо тога дотирано је специјалном резервном фонду 2,4 милиона, односно по 1,2 милион годишње. Да то није урађено, дивиденда је и у 1933 и 1934 могла бити бар 6%.

ЗЕЛИНСКА ДИОНИЧКА ШТЕДИОНА, СВ. ИВАН ЗЕЛИНА

Крајем 1930 обртни капитал Зелинске дионичке штедионе износио је 10,48 милиона, а улози 8,55 милиона динара. Две године доцније, крајем 1932 године њен укупни обртни капитал био је 10,33 милиона, а улози 8,66 милиона динара. Као што се види, у току 1931 и 1932 није било ни смањивања обртног капитала, ни одлива улога. Паника улагача из септембра 1931 остала је готово без икаквог утицаја на пословање Зелинске дионичке штедионе. Тако је било и код великог броја осталих мањих и средњих провинцијских новчаних завода, јер су улагачи у провинцији до 20 априла 1932 године били много мирнији од оних у Загребу, Београду, Љубљани и у другим већим варошима. То нам доказује да се узрок тешкоћама провинцијских завода није састојао толико у паници улагача и тобожњој неликвидности провинцијских банака. Њима је задат најтежи ударац Законом о заштити земљорадника.

До 20 априла 1932 сељаци су, и поред агитације која је у неким крајевима била знатна, углавном уредно удовољавали својим обавезама према новчаним заводима. Тек је Закон о мораторијуму за сељачке дугове онемогућио нормално пословање највећег броја провинцијских завода. То важи и за Зелинску дионичку штедиону. Да није дошло до мораторијума за сељачке дугове и до максимирања каматних стопа, вероватно је да она не би

никада затражила заштиту. Када се то има у виду, онда постају сасвим разумљиви и захтеви који траже жртве од целине у циљу спасавања банака, које су имале да се боре с огромним неприликама управо због нецелисходних мера јавне руке.

Док се коначно не реши на правилан начин питање заштите земљорадника, јасно је да ни највећи део провинцијских завода неће моћи удовољити својим обавезама према улагачима. А дотле ће и пољопривреда остати без нових кредита. У том погледу необично је важно и питање каматних стопа. Данас новчани заводи могу рачунати на своја потраживања према земљорадницима само 4,5% камате. Код таквог каматњака на меничне зајмове, с обзиром на режијске трошкове, провинцијски заводи уопште не би могли плаћати камате својим улагачима. То значи да ће се улози концентрисати код новчаних завода великих центара. Ако се одредбе о максимирању камата не промене, сељаци ће за увек изгубити могућност да добију нове кредите, тим пре што је приватним заводима из већих центара из техничких и организационих разлога немогуће кредитирање сељака и што ће улози који се нагомилавају код државних новчаних завода највећим делом бити стављени на расположење државе, делом непосредно, а делом путем куповине државних хартија од вредности.

Биланси Зелинске дионичке штедионе показују да је она била важан фактор код кредитирања сељака из Св. Ивана Зелине и околине. Ови биланси су тим интересантнији, што су готово идентичне и прилике код највећег броја других провинцијских завода, који су неговали земљораднички кредит.

Рачун изравњања

Активна	1932	1933	1934	1935
	у хиљадама динара			
Благајна	66	60	27	51
Народна банка	7	7	6	6
Менице	9.240	8.781	8.269	7.981
Дужници	59	134	107	93
Адв. предуј., прот. трошк.	—	—	—	97
Хартије од вредности	226	116	50	5
Покретнине	—	—	—	227
Губитак	—	104	108	176
Пасива				
Главница	1.000	1.000	1.000	1.000
Резерве	76	5	5	5
Улошци	8.666	8.371	7.713	7.445
Повериоци	123	56	25	27
Реесконт	470	315	210	159
Добитак	7	—	—	—
Збир биланса	10.333	9.747	9.954	8.636

Улошци су и даље попустили за око 300 хиљада и крајем 1935 износе 7,54 милиона динара. За толико је смањен и есконт меница. Код других позиција није било већих промена, а не може их ни бити с обзиром на структуру провинцијских завода. Крајем 1935 есконт меница је био 7,98 милиона. Од тога отпада 7,52 милиона динара односно преко 94% на земљорадничке менице, а само 457 хиљада динара на све остале.

Сви расходи компримирани су до крајњих граница могућности. Међутим, у вези с максимирањем каматних стопа, приходи од камате су толико опали да се није никако могла да успостави равнотежа. Због тога је и 1935 година закључена с губитком од 68 хиљада. Ако се томе дода пренос губитка из 1934 године, види се да укупни губитак износи 176 хиљада динара односно 17,6% од износа главнице.